

SOLVA

regio | project | partner

STREEKOVERLEG
Zuid-Oost-Vlaanderen

Met steun van:

Vlaanderen
is werk

KOERS NAAR DE TOEKOMST

REGIOCONGRES

DONDERDAG
16 MEI 2019

© Jonas Verbeke Photography

DUURZAME
STREEK-
ONTWIKKELING

SOLVARIA

KOERS NAAR DE TOEKOMST
GESLAAGD REGIOCONGRES

REGIOCONGRES KOERS NAAR DE TOEKOMST - 16 MEI

Dat Zuid-Oost-Vlaanderen ambitie heeft, werd duidelijk op het regiocongres dat SOLVA | Streekoverleg op 16 mei samen met de Provincie Oost-Vlaanderen organiseerde in het mooie industriële kader van De Filatuur in Aalst. De ambitie om van Zuid-Oost-Vlaanderen een regio te maken die de uitdagingen rond ruimtelijke ordening, klimaat, mobiliteit, werken, wonen en vergrijzing (samen) weet aan te pakken. 15 sprekers brachten inspirerende concepten, haalbare realisaties en vooral stof tot nadenken. De koers naar een beloftevolle toekomst is hiermee ingezet.

Het regiocongres werd volledig opgebouwd rond drie strategische krijtlijnen: leefbare kernen, werk in eigen streek en open ruimte vrijwaren.

SOLVA | Streekoverleg schreef deze in het najaar van 2018 al neer in de publicatie '3 uitdagingen voor Zuid-Oost-Vlaanderen' naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen. In het voorjaar van 2019 werden deze uitdagingen verder uitgediept via een bevraging van sleutelfiguren, burgers en stakeholders uit de regio.

“Succesformules voor leefbare kernen, werk in eigen streek en vrijwaren van open ruimte”; het was geen lukraak gekozen ondertitel voor dit congres. Wel een belofte aan onze deelnemers die werd ingevuld door sprekers uit binnen- en buitenland. **Niet langer dromen, wel doen was het credo tijdens alle lezingen.**

Met deze ambities leggen we de basis voor een sterk Zuid-Oost-Vlaanderen.

HOT TOPICS: LEEFBARE KERNEN EN KERNVERSTERKING

De interesse van de meer dan 230 aanwezigen ging zeer duidelijk uit naar alle sessies rond kernen en kernversterking. Het verdwijnen van basisfuncties uit de kleinere dorpen, bevolkingsgroei en verstedelijking leggen immers ook in onze dorpen en steden een grote druk op de leefbaarheid. De lezingen met bruikbare handvaten om kernversterking op een doordachte manier aan te pakken, bleken een schot in de roos.

Zo hield Maarten Horemans, afdelingshoofd ruimte bij de gemeente Nijlen, een bevolgen pleidooi om de complexiteit van kernversterking via een doordachte organisatiestructuur aan te pakken. Enkel zo kunnen gemeenten de regisseursrol rond ruimtelijke ordening opnieuw naar zich toe trekken. In Nijlen durven ze het aan de gangbare planinstrumenten als RUP's in vraag te stellen én via een co-creatieve aanpak richting betonstop te werken.

De deelnemers - lokale en bovenlokale besturen, partners en experts – plaatsten tijdens een korte bevraging op het regiocongres zelf ook 'leefbare kernen' op de eerste plaats. Niet verwonderlijk, gezien Zuid-Oost-Vlaanderen historisch gezien de meeste kernen bevat van heel Vlaanderen. Het is daarbij een heel evenwicht om deze kernen aantrekkelijk te houden voor 8- tot 88-jarigen mét respect voor de eigenheid van de kern en onder druk van een toenemende bevolking.

Ook experts en lokale besturen lieten op ons verzoek hun licht schijnen over de vraag: **“Wat is een leefbare kern?”**

“Een leefbaar dorp is voor mij een dorp waar mensen elkaar nog kennen” | Francia Neirinck, schepen Zwalm

WE WONEN GRAAG IN ZUID-OOST-VLAANDEREN!

We voelen ons met z'n allen ook thuis in de regio. De bevrageerde inwoners geven de regio een score van 7,2; net iets lager dan het Vlaamse gemiddelde (7,4). Waarom hebben we net van Zuid-Oost-Vlaanderen onze thuis gemaakt? Vooral door de mooie ligging, het aanwezige groen, het landelijke; kortom de open

ruimte is vaak doorslaggevend. Het komt er dan ook op aan deze open ruimte te blijven vrijwaren en tegelijkertijd te voorzien in faciliteiten voor extra inwoners en ondernemers.

Elke Vanempten, senior-onderzoeker bij ILVO, linkte in haar lezing open ruimte met landbouw. Zij schetste de vele uitdagingen waar zowel de sector landbouw als de (open) ruimte de komende jaren voor staan: herbestemming van landbouwpatrimonium, omgang met water, opzetten van kringlopen, herconnecteren van stad en landbouw, consument en producent,... Landbouwers zijn belangrijke partners bij het behoud en het beheer van de open ruimte. Zij stelde straf dat de toekomst op het platteland ligt.

Ook hier lieten we lokale besturen en externe experts omschrijven **hoe er met de druk op de open ruimte moet worden omgegaan**. Een greep uit de antwoorden:

“Hier is er wel resoluut voor gekozen om een aantal woonuitbreidingsgebieden te schrappen, er één over te houden en daar op in te zetten.” | Lotje De-medts, algemeen directeur Kluisbergen

“Ik geloof dat we in functie van het ter beschikking stellen van openbare ruimte, een grote opdracht hebben. Ik geloof fel in het vergroenen van openbare ruimte. Hoe meer groene ruimte, hoe groter de belevingswaarde van je openbare ruimte wordt.” | Guido De Padt, burgemeester Geraardsbergen

UITDAGINGEN OP VLAK VAN WERKGELEGENHEID

Kunnen werken in eigen streek is een groot pijnpunt in Zuid-Oost-Vlaanderen. De regio kenmerkt zich door het grootste aantal pendelaars dat langer dan 1u onderweg is naar het werk (enkel). **Daarnaast is er slechts voor 1 op 2 een job beschikbaar in de regio.** Uit de burgerbevraging komt expliciet naar voor dat 50% van de actieve bevolking die werkt buiten de regio wél in eigen streek wil werken maar hier geen geschikt werk vond. Duidelijker kan deze uitdaging voor Zuid-Oost-Vlaanderen niet gesteld worden.

Burgemeester Luc Dupont bracht in zijn lezing verwevenheid van functies naar voor als een manier om bedrijvigheid aan te trekken naar zijn stad. Na de teloorgang van de textielindustrie in de jaren '60-'70 had Ronse te kampen met grootschalige leegstaande bedrijfsruimten. Deze gebouwen kregen via een doorgedreven beleid nieuwe bestemmingen. Zo kon vermeden worden dat inwoners en ondernemingen uit de stad wegtrokken. Op initiatief van het lokale bestuur en van de privé-sector werd Ronse o.a. stedelijke werkplaatsen, een cultuur- en een ondernemerscentrum, ateliers, burelen, eensupermarkt en vele woongelegenheden rijker. Een open dialoog met eigenaars en privé-sector blijkt hierbij cruciaal.

De bevroegde lokale besturen en experts zien enkele lichtpuntjes:

“Dit bestuur trekt absoluut de kaart om te kiezen voor een thema: de zorg. We geloven erin dat het een ongelooflijke kans is, die we nooit meer krijgen, om de jobratio in onze stad naar boven te krijgen” | Caroline Verdoodt, schepen Aalst

“Dan komen we terug bij het adagium van verweven, verknopen, in de hoogte bouwen, keuzes maken en visie ontwikkelen. Dan creëer je ook lokale jobs.” | Jos Vermeiren, Unizo

De komende jaren laten we deze uitdagingen niet meer los. We gaan ervoor om de eindmeet samen met onze lokale besturen en (boven)lokale partners te halen.

Het volgende regiocongres geeft in 2020 een podium aan de besturen. SOLVA | Streekoverleg daagde op 16 mei alle steden en gemeenten uit met de aankondiging van “Wie wordt award winning gemeente op 1 van de 3 ambities?” Meer info volgt. Wij kijken alvast uit naar de inzendingen!

© Foto's: Jonas Verbeke Photography

Meer info en foto's via www.so-lva.be/regiocongres

DE TOEKOMST VAN AALST ZUID

De bedrijventerreinen Zuid II & III te Erembodegem werden al aangelegd in de jaren '60. De tijd is dus aangebroken om ze een nieuwe uitstraling te geven. In februari 2019 startte het voortraject voor de herinrichting van Aalst Zuid II en III, een traject van anderhalf jaar. SOLVA | Streekoverleg zal dit voortraject uitvoeren. Op het einde van het traject zal een herinrichtingsplan met concreet actieplan voorliggen.

Met dit voortraject wil de stad Aalst de bestaande bedrijventerreinen (Aalst Zuid II en III) doen evolueren van oude industriezones naar innovatieve reconversies. De bedrijventerreinen Aalst Zuid II en III moeten worden gerevitaliseerd volgens de bepalingen en voorwaarden van het decreet ruimtelijke economie. De stad Aalst ontvangt hiervoor 50% subsidie van het Vlaamse Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO).

Het project wordt opgesplitst in 3 fases: een inventarisatiefase, een ontwerpfase en een finalisatiefase.

PARTICIPATIEVE AANPAK

Om het traject tot een goed einde te brengen, zal intensief worden samengewerkt met de Bedrijvenvereniging Aalst Zuid vzw en de ondernemers op het terrein. Ook omwonenden krijgen de kans om het terrein van de toekomst mee vorm te geven via participatiemomenten. In totaal zijn 3 participatiemomenten ingepland.

Door in gesprek te gaan met de belangrijkste stakeholders, waaronder de bedrijven, kunnen grote

aan te pakken speerpunten bepaald worden zoals efficiënt ruimtegebruik, vlotte toegankelijkheid, gemeenschappelijke faciliteiten, opwekken van hernieuwbare energie, kwaliteitsvolle uitstraling (blauwgroen netwerk, duidelijke signalisatie, ...)

Alle stappen in dit project zullen informatie aanleveren over zeer uiteenlopende thema's die voeding geven aan het finale herinrichtingsplan. Op basis van het voortraject kan een nieuw project worden opgestart voor de effectieve herinrichting.

Meer info: www.aalst.be/aalstzuid

EEN TANDJE BIJ VOOR DE FIETS

SOLVA | Streekoverleg zet haar schouders onder het klimaatplan met lef voor de regio én werkt daarnaast aan een ambitieus eigen klimaatverhaal. Het woon-werkverkeer van de werknemers vormt een grote hap uit onze eigen CO₂-uitstoot en daarom zijn we enthousiast dat de provinciale testkaravaan in april bij ons halt hield.

Onze personeelsleden konden gedurende 3 weken een duurzaam vervoermiddel gratis uittesten voor de rit van en naar het werk. Die vervoermiddelen vormden een heuse karavaan: elektrische fietsen, speedpedelecs, 5 vouwfietsen, elektrische bakfietsen, fietskarren en probeerpassen van Bluebike of trapido. We deelden deze vloot met veel plezier met het gemeentepersoneel van Sint-Lievens-Houtem.

Ons fietsproject ging trouwens al op 12 februari van start met een kick-off voor het personeel. Alle personeelsleden kwamen bijeen op de dag van de Vlaamse actie Dikketruiendag met als thema klimaatflandriens. 18 collega's fietsten toen meer dan

380 kilometers bij elkaar. Iedereen kon er tijdens een interactieve infosessie genieten van een lekker ontbijt, terwijl hun fietsen op de achtergrond een grondige onderhoudsbeurt kregen door De Fietserij.

Stuurgroep 26.03.2019

© Dirk Wollaert

KLIMAATGEZONDE GOLF IN ZUID-OOST-VLAANDEREN

Met de instap van de laatste acht steden en gemeenten in het project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen in het voorjaar van 2019, is een belangrijke stap gezet naar een regiodekkende aanpak op vlak van klimaat. Dertien andere steden en gemeenten keurden in de zomer van 2018 al een regionaal klimaatplan goed. Nu stappen ook Aalst, Horebeke, Kluisbergen, Kruisem, Ninove, Oosterzele, Oudenaarde en Wortegem-Petegem in op het project.

VOORLOPERS IN DE REGIO

De nood aan klimaatgezonde acties is overal te voelen, ook in Zuid-Oost-Vlaanderen. Vóór de 13 andere lokale besturen aan klimaatgezonde acties dachten, hadden Aalst, Kluisbergen, Kruisem, Ninove en Oudenaarde al klimaat- of energieactieplannen lopen waarbij werd gestreefd naar 20% minder CO₂ tegen 2020 of naar een energieneutrale gemeente (Kruishoutem).

Deze vijf gemeenten werden aangemoedigd om het Burgemeestersconvenant, het Europese kader voor dit verhaal, opnieuw te ondertekenen. Deze keer met de blik op 2030 en met de doelstelling om 40% CO₂-uitstoot te reduceren en een adaptatieplan op te maken.

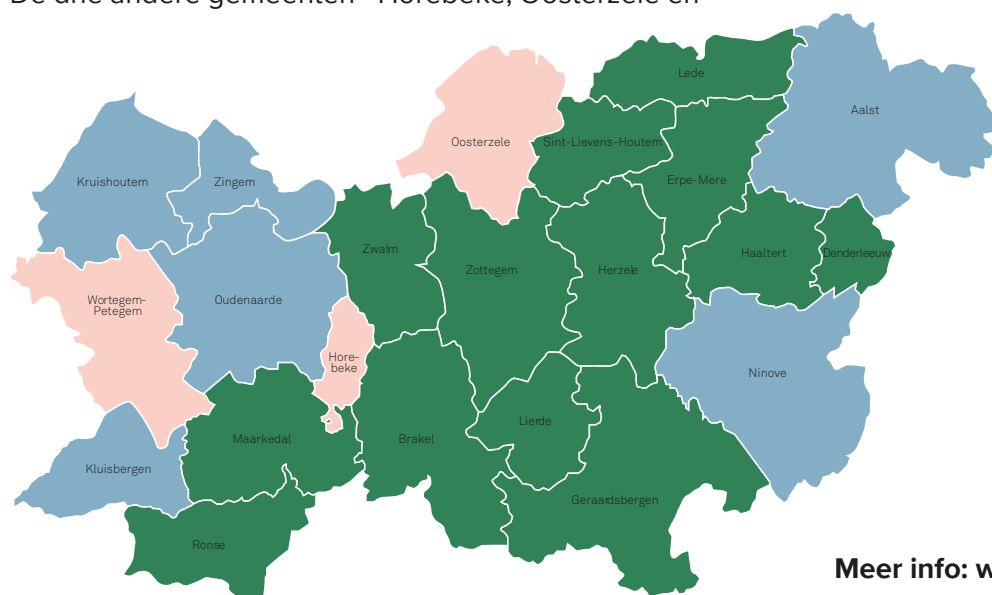
NIEUWE AMBASSADEURS VOOR HET KLIMAAT

De drie andere gemeenten - Horebeke, Oosterzele en

Wortegem-Petegem - engageren zich nu ook om een eigen klimaatplan te schrijven. Zij zullen ook inwoners, bedrijven, scholen en verenigingen betrekken om de kans op slagen op het eigen grondgebied te vergroten.

WIN-WIN VOOR DE LOKALE BESTUREN

Samenwerken over de gemeentegrenzen heen zorgt voor een efficiënter klimaatbeleid met meer impact. In een regionaal netwerk zullen de lokale besturen expertise delen en overgaan tot de uitvoering van maatregelen. Uit het regionale klimaatplan kwam een top 20 van prioritaire maatregelen naar voor die in de komende 3 jaar zullen worden voorbereid en uitgerold op eigen grondgebied. De 8 besturen die nu instappen engageren zich, net als de overige 13, om trekker te zijn van 3 maatregelen.

5 voorlopers met een eigen klimaat- of energieactieplan - vóór 2017

13 steden en gemeenten met een regionaal klimaatplan - 2018

3 gemeenten die in 2019-2020 een eigen klimaatplan zullen schrijven

Meer info: www.so-lva.be/klimaat-en-energie

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK NINOVE DOORN NOORD

De archeologische dienst van SOLVA voert een opgraving uit te Ninove Doorn Noord, aan de noordelijke rand van de stad. De opgravingen passen binnen de ontwikkeling van een duurzaam bedrijventerrein van ca. 23 ha groot door SOLVA en stad Ninove. Intussen zijn de opgravingen een aantal maanden aan de gang, hoog tijd voor een update!

Uit de oudste periodes werden twee grafmonumenten uit de late prehistorie opgegraven. Het gaat om grafheuvels, die omgeven waren door een gracht. De grafheuvels hebben een diameter van ca. 30 m en 37 m en dateren uit het het finaal neolithicum (ca. 2500 – 2000 voor Chr.). Waarschijnlijk bleven ze nog eeuwen in het landschap zichtbaar en bleven ze gerespecteerd als onderdeel van de vooroudercultus.

De meeste sporen op het terrein behoren toe aan postmiddeleeuwse militaire kampementen.

De oudste restanten worden voorlopig toegewezen aan een kampement uit 1692, in gebruik tijdens de Negenjarige Oorlog (1688-1697). Tijdens deze oorlog trachtte een alliantie (Liga van Augsburg), waartoe het kampement behoorde, de expansiedrang van Louis XIV in te dammen. Van het kampement worden verschillende ondiepe haardjes teruggevonden, die geregeld resten van pijpjes, aardewerk en metalen voorwerpen bevatten.

De meeste kampementssporen dateren uit de 18de eeuw, maar voorlopig zijn er nog geen historische bronnen teruggevonden die naar dit specifieke kamp verwijzen. Op basis van verschillende vondsten, worden de sporen gesitueerd in de periode rond 1725-1750, wat samenvalt met de periode van de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748).

De resten van het kamp bestaan uit diep ingegraven kuilen, met uitsparingen voor zitbankjes voor de

soldaten en een nis met een haard. De kuilen waren vermoedelijk afgedekt met een dakconstructie. Voorlopig worden de ondergrondse kuilen geïnterpreteerd als plaatsen waar gekookt werd, en waar de soldaten zich even konden opwarmen.

Voor het achterhalen van verschillende onderzoeksvragen worden de archeologen bijgestaan door wetenschappers van andere onderzoeksdisciplines zoals archeomagnetisch, macrobotanisch, archeozoologisch en thermoluminescentie-onderzoek.

NINOVE 1692: MEER DAN 4000 BEZOEKERS!

Tijdens de Archeologiedagen op 15-16 juni organiseerden SOLVA en de stad Ninove een historisch event op de terreinen van Doorn Noord. Meer dan 4000 bezoekers bezichtigden er de opgraving en het historisch kampement. Een historisch tentenkamp uit de zeventiende eeuw en een ambachtenmarkt brachten het militaire kampement weer heel even tot leven.

Talrijke demonstraties van gevechtsscènes en demonstraties met kanonnen, musketgeweren en paarden zorgden voor het toepasselijk gedonder. Het publiek kon luisteren naar de boeiende verhalen van een soldatenvrouw of als soldaat plaatsnemen in één van de gereconstrueerde schuilhutten. Kinderen konden er zich even archeoloog wanen of deelnemen aan één van de vele workshops. Een succes!

© Foto's: SOLVA, Dirk Wollaert

Meer info: archeologie@so-lva.be

SPEELTERREINEN: WANNEER EN HOE BENT U IN ORDE?

Al onze stads- en gemeentebesturen hebben voorzieningen voor de jeugd. Vroeger situeerden de speeltuinen zich op één locatie, tegenwoordig is er een divers aanbod. Bij iedere verkaveling krijgt de bouwheer de vraag of er een speelterrein voorzien is en waar die ingepland is. Speelenterreinen uitbaten is gebonden aan een aantal spelregels die door FOD Economie nauwlettend gescreend worden.

Op geregelde tijdstippen kan het FOD een bezoek aanvragen aan het bestuur. Begin 2019 was dit het geval bij het gemeentebestuur van Lede. De inspectie bezorgt een aantal documenten waarmee je aan de slag kan.

Van elk speelterrein (16 in totaal) maakte de bevoegde ambtenaar van Lede een risicoanalyse van de omgeving op basis van de checklist: omgeving en zonering.

© SOLVA

Nadien komt elk speeltuig individueel aan de beurt. Een certificaat van de leverancier die de veiligheid garandeert volstaat. Indien het niet beschikbaar is, is een risicoanalyse de enige mogelijkheid. De tools die Speelom vzw ter beschikking stelt, zijn een goede maatstaf om te weten of een speeltuig gebruikt mag worden. Elk speeltoestel heeft zijn eigen nummering van letters en cijfers, bv. WM01, opdat het onmiddellijk duidelijk is over welk speeltoestel het gaat.

Op elk speelterrein vermeldt een bord dat het bestuur verantwoordelijk is voor het speelterrein en de ongevallen die er zich kunnen voordoen en de contactgegevens van het bestuur.

Voor skaterampen en springkastelen zijn er aparte richtlijnen.

Meer info: Katrien Coppens
0496 99 51 30 | katrien.coppens@so-lva.be

AUTODELEN KOMT NAAR ZUID-OOST-VLAANDEREN

Autodelen is de laatste jaren aan een opmars bezig in Vlaanderen, maar onze regio blijft in deze achterop hinken. De praktijk toont aan dat het niet eenvoudig is om een autodeelorganisatie te overtuigen een aanbod uit te bouwen in een minder verstedelijkt gebied. Via een proefproject wil SOLVA | Streekoverleg gedeelde mobiliteit in de regio een boost geven.

Bij autodelen wordt de auto enkel gebruikt wanneer hij nodig is. Een deelwagen vervangt daarbij tot 12 privéwagens! Het proefproject kadert daarom perfect binnen het klimaatplan en het actieplan Green Deal Gedeelde Mobiliteit.

Vanaf 2020 loopt het proefproject autodelen gedurende 2 jaar in Herzele, Sint-Lievens-Houtem, Zottegem, Lede, Geraardsbergen, Lierde, Aalst en Maarkedal.

Per gemeente zullen twee elektrische deelwagens ter beschikking staan, waarvan eentje tijdens de kantooruren wordt ingezet als dienstwagen.

Voor de gemeenten vallen de kosten en de zorg voor onderhoud voor de dienstwagen weg, wordt een deel van de dienstverplaatsingskilometers elektrisch

en kan een eventuele aankoop van een extra dienstwagen vermeden worden. De betrokken gemeentes nemen zo hun voorbeeldfunctie binnen het klimaatplan op.

Er is in het project bewust gekozen voor één deelsysteem en één autodeelaanbieder in alle deelnemende gemeenten.

Met één abonnement staan alle deelwagens binnen het proefproject ter beschikking van de gebruiker.

Meer info: Ewout Depauw
053 60 77 02 | ewout.depauw@so-lva.be

KORT

© Jonas Verbeke Photography

Sinds 1 mei 2019 is **Saskia Van der Stricht** aan de slag bij SOLVA. Als coördinator klimaat, energie en wonen zal zij onze lokale besturen bijstaan in het uitvoeren van een woon- en energiebeleid waarbij intergemeentelijke samenwerking, kwaliteit en duurzaamheid de belangrijkste pijlers vormen.

Op 4 april lanceerden intercommunales Interwaas, SOLVA en Veneco het samenwerkingsverband **'VakWERK'**. Het doel van deze kwaliteitskamer is het verhogen van de architecturale en ruimtelijke kwaliteit in de regio. VakWERK adviseert en stelde hiervoor een multidisciplinair team samen van 6 experten.

© Informatie Vlaanderen

Langs de N60 te Oudenaarde zal SOLVA in opdracht van de stad een **nieuw regionaal bedrijventerrein** ontwikkelen, Bruwaan Noord. Op 12 juni startte de verkoop. Bedrijven met interesse om er zich te vestigen kunnen zich via het kandidaatsdossier aanmelden tot 30 september 2019.

Begin 2019 zetten we onze afscheidnemende voorzitter **Ilse Uyttersprot** in de bloemetjes voor haar harde werk voor SOLVA en de regio.

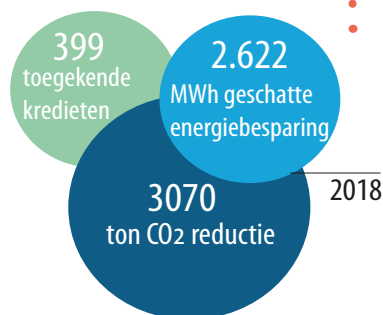

© Dirk Wollaert

Iwein De Koninck werd ondertussen verkozen als nieuwe voorzitter. We wensen hem veel succes met de uitdagende, maar boeiende opdracht om SOLVA en de regio verder op de kaart te zetten. We kijken uit naar een vruchtbare samenwerking!

© Jonas Verbeke Photography

Er zijn belangrijke wijzigingen in de modaliteiten van de **Vlaamse Energielening**. Vanaf 2019 kan enkel de sociaal kwetsbare doelgroep nog een lening aangaan om energiebesparende maatregelen uit te voeren. In 2018 kende SOLVA als energiehuis nog de grootste stijging ooit wat de leningen betreft. Hiermee werden vooral PV-installaties en zuinige verwarming geplaatst en dak of buitenmuren geïsoleerd.

Vragen? Stel ze via energiehuis@so-lva.be of **053 64 65 28**

SOLVA onderneemt het initiatief om bij het Agentschap Wonen Vlaanderen een subsidieaanvraag in te dienen voor de oprichting van 6 clusters van steden en gemeenten die gaan samenwerken rond **lokaal woonbeleid**. Op die manier ondersteunt SOLVA de steden en gemeenten uit de regio om de regierol voor het woonbeleid op hun grondgebied op te nemen. Deze **intergemeentelijke samenwerkingsverbanden** en de daaraan gekoppelde subsidies laten toe het lokaal woonbeleid in de 19 aangesloten lokale besturen professioneel en kwalitatief te organiseren.